

Habilitačné konanie JUDr. Romana Svatoša, PhD.

13. mája 2014 sa na pôde Akadémie Policajného zboru v Bratislave uskutočnilo habilitačné konanie JUDr. Romana Svatoša, PhD. Habilitant pôsobí od roku 2006 až do súčasnosti na Vysoké škole evropských a regionálnych štúdií, o.p.s. České Budějovice na pozícii odborného asistenta na Katedre právnych odborů a bezpečnostných štúdií.

Predsedníčka habilitačnej komisie prof. JUDr. Mgr. Jana Viktoriová, PhD., otvorila habilitačné konanie, privítala členov habilitačnej komisie – prof. JUDr. Jaroslava Ivora, DrSc., a prof. Ing. Miroslava Kelemena, PhD., oponentov – prof. PhDr. Květoňa Holcra, DrSc., doc. JUDr. Ivanu Zoubkovú, CSc., a doc. JUDr. Štefana Kočana, PhD., členov vedeckej rady a hostí. Konštatovala, že je naplnená požiadavka § 1, ods. 9 a 13 vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z. z. o kvóte členov habilitačnej komisie, oponentov a najmenej piatich členov vedeckej rady. Habilitant predložením všetkých dokumentov potrebných na habilitáciu splnil zákonom stanovenú podmienku. Predsedníčka habilitačnej komisie informovala prítomných o základných udalostiach životnej dráhy habilitanta. Potom ho vyzvala, aby predniesol habilitačnú prednášku.

Habilitant pútavým spôsobom predniesol habilitačnú prednášku s názvom "Kriminalita a možnosti jejého poznání a ovlivňování". Následne priblížil cieľ a predmet skúmania svojej habilitačnej práce.

Potom sa dostali k slovu oponenti, aby predniesli oponentské posudky na habilitačnú prácu habilitanta.

Prof. PhDr. Květoň Holcr, DrSc., vo svojom posudku konštatoval, že kriminalita už dlhodobo púta pozornosť nielen kriminológov, ale rovnako aj predstaviteľov takmer všetkých spoločenskovedných odborov a v rovnakej miere aj politikov, vlád, parlamentov a nakoniec aj širokej laickej verejnosti. Zámer autora oponovanej habilitačnej práce poukázať na nevyhnutnosť disponovať vedeckými, nanajvýš objektívnymi a najnovšími poznatkami o kriminalite je plne odôvodnený. Aj autorove názory na možnosti ovplyvňovať kriminálnu scénu Českej republiky hodnotil prof. Holcr ako korektne argumentované, a teda aj realistické. Habilitant si zvolil tému nielen aktuálnu, ale z odborného hľadiska veľmi náročnú.

Autor preukázal okrem nadštandardných teoretických znalostí zvolenej témy aj zvládnutie metodologického inštrumentária kriminologických výskumov a pripravenosť na jeho korektné praktické používanie. Cieľom zodpovedá zvolená metodika výskumu, k hypotézam boli vypracované primerané indikátory a údaje získané empirickým skúmaním sú interpretované v súlade so zásadami vedeckej práce. Autor správne poukazuje na osobitosti spoločenskovedného (o to viac kriminologického) poznávania, na potrebu permanentného zohľadňovania miery subjektívnej a objektívnej neurčitosti vplývajúcej kriminogénnych faktorov na nezvyčajne rôznorodé druhy kriminality.

Habilitačná práca JUDr. Romana Svatoša, Ph.D., má vysokú úroveň aj po formálnej stránke. Je napísaná kultivovaným jazykom, myšlienky sú formulované presne, jednoznačne, jasne, zrozumiteľne a na čitateľa pôsobia presvedčivo.

Použitá literatúra je reprezentatívna, súčasná a s primeraným zastúpením zahraničných autorov. S literárnymi prameňmi habilitant pracuje korektne, je dôsledný pri citáciách a iných odkazoch, jeho komentáre k akceptovaným aj kritizovaným názorom sú odborne fundované.

JUDr. Roman Svatoš, Ph.D., vo svojej habilitačnej práci preukázal rozsiahle odborné znalosti riešenej témy, schopnosť kvalifikovane pracovať s vedeckou literatúrou, ako aj spôsobilosť kreovať pre vedu nové, originálne poznatky. Taktiež preukázal schopnosti tvorivo

riešiť teoreticky náročné problémy a ich kultivované písomné stvárnenie. Oponovaná práca spĺňa požiadavky na habilitačnú prácu.

Prof. PhDr. Květoň Holc, DrSc., odporučil, aby JUDr. Romanovi Svatošovi, Ph.D., bol na základe predloženej habilitačnej práce po jej úspešnej obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul „docent“ v študijnom odbore 8.3.1. ochrana osôb a majetku.

Doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc., povedala, že práca ako celok je vhodne metodologicky poňatá, má optimálnu štruktúru. Východiskom habilitačnej práce sú 3 celky – teoretický (výklad základných pojmov a analýza dostupných vedeckých poznatkov), empirický (empirické overovanie vytýčených hypotéz) a návrhový (návrhy na praktické využitie), ktoré na seba logicky nadväzujú.

Autor vykonal výskum technikou dotazníkového skúmania na Krajskom riaditeľstve polície Juhomoravského kraja v máji roku 2013. Na výskume sa zúčastnilo 770 policajtov. Zistilo sa, že policajti najčastejšie využívajú informačný systém evidencie trestného konania, a to pre jej komplexnosť, lebo zahrňuje popri evidencii trestných vecí aj evidenciu priestupkov. Za využitie geografických systémov sa vyslovilo 83 % respondentov. Využitie informácií z digitálnych máp videli respondenti predovšetkým v preventívnej činnosti, v analytickej a operatívno-pátracej činnosti. 76 % respondentov vyjadrilo podporu využitia týchto máp aj pre iné subjekty, predovšetkým pre mestskú a obecnú políciu, pre Hasičský záchranný zbor a Colnú správu. Zjednotenie systému by uvítalo 83 % respondentov.

Stanovené ciele – teoreticky prehľbiť problematiku poznávania a ovplyvňovania kriminality a vlastnými námetmi prispieť ku zvýšeniu efektivity policajnej praxe – sa autorovi podarilo splniť. Autor v predloženej habilitačnej práci preukázal schopnosť na požadovanej úrovni riešiť problematiku, ktorú si zvolil.

Doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc., položila habilitantovi dve otázky: Aký máte názor na súčasnú metodiku vykazovania hospodárskej kriminality? Sú námety na využitie geografických informačných systémov reálne aj pre zavedenie centrálného registra priestupkov?

Doc. JUDr. Ivana Zoubková, CSc., v závere svojho posudku konštatovala, že JUDr. Roman Svatoš, Ph.D., svojou vedeckou prácou splnil podmienky habilitačného konania a odporučila jeho habilitačnú prácu na ďalšie konanie.

Doc. JUDr. Štefan Kočan, Ph.D., ocenil aktuálnosť riešenej problematiky. Autor sa vo svojej práci zameriava na kriminalitu v Českej republike. Taktiež poukazuje na informačné systémy používané v Polícii Českej republiky. Zvolená téma je nesporne zaujímavá a priamo súvisí so študijným odborom 8.3.1 ochrana osôb a majetku, v rámci ktorého je predkladaná. Habilitant vo svojej práci analyzoval na jednej strane základné štatistiky kriminality, ktoré sú v posledných rokoch vedené v informačných systémoch Policajného zboru, na druhej strane súčasne informačné systémy, napríklad vedenie dát o kriminalite.

Zároveň vykonal empirický výskum realizovaný ako súčasť Medzinárodného projektu 1/2013 „Metódy a technológie geografických informačných systémov (GIS) pre policajnú činnosť“. Vykonaným výskumom bolo zistené, že policajti by privítali možnosť využívať digitálne mapy kriminality. V poslednej časti habilitačnej práce sa autor venuje problematike súčasných možností poznania kriminality, možnosťami jej prognózovania, ale predovšetkým v navrhnutí nových geografických informačných systémov. Stanovené ciele, ktoré si habilitant stanovil, sa mu podarilo splniť.

Doc. Kočan položil habilitantovi otázku: Aké trestné činy spáchané policajtmí sú evidované v systéme evidencie trestného konania a kedy sa do uvedeného systému vkladajú?

Podľa oponenta doc. Kočana habilitant preukázal, že si osvojil metódy vedeckej práce a zároveň schopnosť prinášať nové poznatky k rozvoju študijného odboru 8.3.1 ochrana osôb a majetku. Doc. JUDr. Štefan Kočan, Ph.D., odporučil habilitačnú prácu na obhajobu pred

habilitačnou komisiou a po úspešnej obhajobe a po splnení ďalších kritérií stanovených vyhláškou Ministerstva školstva č. 6/2005 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor odporučil menovanie JUDr. Romana Svatoša, PhD., za docenta v odbore ochrana osôb a majetku.

Predsedačka habilitačnej komisie prof. JUDr. Mgr. Jana Viktoriová, PhD., potom požiadala habilitanta, aby zaujal stanovisko k predneseným oponentským posudkom. Habilitant poďakoval oponentom za vypracovanie posudkov a postupne zodpovedal na ich otázky, ktoré formulovali vo svojich posudkoch.

Následne predsedačka habilitačnej komisie prof. JUDr. Mgr. Jana Viktoriová, PhD., oznámila, že jej neboli doručené ďalšie stanoviská k habilitačnému konaniu, a otvorila verejnú rozpravu k habilitačnej práci. V rozprave k habilitačnej práci vystúpili: prof. PhD. Ján Buzalka, CSC., konštatoval, že habilitant vo svojej práci vychádza z cyklickosti páchania trestných činov. Na druhej strane vieme, že trestnú činnosť ovplyvňuje meniace sa bezpečnostné prostredie. Preto by bolo nutné takéto sofistikované riešenie doplniť svojimi skúsenosťami a znalosťami. Prof. JUDr. Jaroslav Ivor, DrSc., poznamenal, že habilitant si zvolil veľmi širokú tému, ktorú vo svojej práci riešil. Opýtal sa na názor habilitanta na možnosť poznania a ovplyvňovania latentnej kriminality. Aj doc. Karola Murdzu zaujala prednáška, ktorá vyvolala veľa otázok. Ako sociológa ho zaujímala možnosť manipulácie s dátami v tomto systéme a konkrétne praktické využitie systému. Doc. JUDr. Jozef Meteňko, PhD., ako spoluriešiteľ medzinárodnej vedeckovýskumnej úlohy svojimi slovami podporil habilitanta.

Rektor Vysoké školy evropských a regionálnych štúdií České Budějovice doc. Dr. Lubomír Pána, PhD., podporil JUDr. Svatoša, vyzdvihol poctivosť jeho 30-ročnej práce. Zaradil ho medzi popredných odborníkov v odbore kriminológia, kriminalistika a trestné právo v ČR.

Po odpovediach habilitanta predsedačka habilitačnej komisie na základe reakcií účastníkov rozpravy konštatovala, že habilitant dostatočne reagoval na všetky otázky a problémy, ktoré z rozpravy vyplynuli. Ukončila verejné rokovanie habilitačného konania, ktoré ďalej pokračovalo svojou neverejnou časťou.

Záverom neverejného rokovania habilitačnej komisie a oponentov bolo poverenie predsedu habilitačnej komisie predniesť výsledky rokovania pred vedeckou radou s odporúčaním vymenovať JUDr. Romana Svatoša, PhD., za docenta v odbore 8.3.1. ochrana osôb a majetku.

*Ing. Eva Kunovská
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Oddelenie vedy a vedeckých projektov
e-mail: eva.kunovska@minv.sk*